

I. Преамбула

Освітньо-професійна програма «Право» (надалі – ОПП) для підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 081 «Право» містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Освітня кваліфікація	Бакалавр з права
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр з права
Опис предметної області	Орієнтування на академічну підготовку фахівців у галузі права, які володіють системою знань, знайомі з сучасними науковими досягненнями цієї галузі, можуть критично оцінювати та застосовувати на практиці теоретичні постулати та інноваційні методи, здатні до постійного навчання і самовдосконалення, здійснювати правотворчу, правозастосовну, консультаційну та організаційно-управлінську діяльність. Цілями навчання є формування здатності студентів до вирішення прикладних завдань у галузі права, у тому числі здійснення правотворення та правозастосування, що мають місце в індивідуальному розвитку особистості. Теоретичним змістом предметної області слугують концепції, принципи, поняття, які формують професійну компетентність правника. Здобувач вищої освіти має поєднувати теорію і практику юриспруденції, володіти методами професійної діяльності. Здобувач вищої освіти вчиться застосовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології для вирішення завдань професійної діяльності.
Академічні права випускників	Продовження навчання за програмою підготовки на другому (магістерському) рівні вищої освіти

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми бакалавра:	На базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС. На базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» становить 120 кредитів ЄКТС.
--	--

IV Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів права і характеризується комплексністю та варіативністю умов.
Загальні компетентності	1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 3. Здатність планувати та управляти часом. 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності. 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення. 11. Здатність працювати в команді. 12. Навички міжособистісної взаємодії. 13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети 14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. 15. Здатність діяти соціально відповідально та

Спеціальні предметні компетентності (фахові,	свідомо. 1. Здатність оволодіти базовими знаннями наукових понять, теорій та методів, необхідних для розуміння системи права, складових, що її формують. 2. Здатність оперувати базовими знаннями в галузі права, необхідних для освоєння спеціалізовано-професійних дисциплін. 3. Здатність набути знань нормативно-правового забезпечення основних галузей права. 4. Здатність застосовувати професійно-профільовані знання й практичні навички для розв'язання типових ситуаційних задач спеціальності. 5. Здатність розуміти і враховувати соціальні, етичні та економічні аспекти, що впливають на формування правових рішень. 6. Здатність аргументувати вибір методів розв'язування ситуаційних задач, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення. 7. Здатність використовувати знання й розуміння для критичної оцінки стану чинної системи права в Україні та можливі шляхи її еволюційного розвитку. 8. Здатність застосовувати різноманітні методи наукового пізнання для формування науково-обґрунтованих висновків щодо розвитку правотворчого чи правозастосовного процесів. 9. Здатність застосовувати критерії оцінки відповідності державо-правових систем характеру соціально-економічного, політичного, соціо- та етнокультурного, а також релігійного стану суспільства на певному історичному етапі розвитку цивілізації. 10. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій. 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. 12. Здатність аналізувати правові проблеми і формувати правові позиції. 13. Здатність застосовувати юридичну аргументацію. 14. Здатність виявляти проблеми правового регулювання і пропонувати способи їх
---	--

	вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності. 15. Здатність набувати та використовувати навички логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення; 16. Здатність набувати і втілювати на практиці навички консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації. 17. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків. 18. Здатність запобігати, виявляти та розслідувати правопорушення, зокрема, виявляти та сприяти попередженню корупційної поведінки. 19. Здатність і готовність особи здійснювати процесуальний порядок розгляду і вирішення різних категорій справ. 20. Здатність і готовність особи застосовувати норми права у процесі реалізації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а актож іншими учасникам відносин у сфері господарювання.
--	---

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти

Програмні результати навчання

1. Демонструвати знання і розуміння щодо визначення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.
2. Давати оцінку чинним нормативно-правовим актам, виявляти колізії та прогалини у правовому регулюванні.
3. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані висновки.
4. Виявляти загальнокультурний рівень у правозастосовчій діяльності.
5. Демонструвати необхідні знання та розуміння суті і змісту основних правових інститутів та норм фундаментальних галузей права.
6. Реалізовувати норми матеріального і процесуального права в професійній діяльності, правильно застосовувати нормативно-правові акти.
7. Логічно, аргументовано і чітко будувати усну та письмову мову, використовувати навички публічного мовлення, ведення дискусії і полеміки.
8. Тлумачити нормативно-правові акти, надавати кваліфіковані юридичні висновки і консультації.
9. Виявляти потреби і прогнозувати наслідки в правовому регулюванні.
10. Самостійно підготувати проекти актів застосування права відповідно до правового висновку, зробленого в різних правових ситуаціях.
11. Об'єктивно аналізувати результати власної професійної та суспільної діяльності і самовдосконалення.
12. Вирішувати завдання правотворчої та правозастосовчої діяльності.
13. Здійснювати правове виховання.
14. Володіти навичками публічних виступів, дискусій, проведення занять.
15. Працювати в команді, навички міжособистісної взаємодії.
16. Здатність до самостійної практичної роботи відповідно до отриманої кваліфікації.
17. Знати та розуміти процеси координації діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також взаємодії з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань права.
18. Здатність організовувати та керувати діяльністю органів, які здійснюють правову діяльність.
20. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення.
21. Вміти забезпечувати законність, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням оптимізованих методів й засобів забезпечення приватної та публічної безпеки й порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків.
22. Вміти розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності.
23. Використовувати знання та вміння для надання кваліфікованих юридичних висновків й консультацій.

24. Вміти формувати комплекс заходів щодо протидії вчинення приватних та публічних злочинів.
25. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
26. Вміння виявляти, аналізувати та вирішувати проблеми питання у професійній сфері.

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі Державного кваліфікаційного екзамену
Вимоги до державного кваліфікаційного екзамену	Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Тернопільському національному економічному університеті

VII. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ТНЕУ функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

VIII. Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон «Про вищу освіту»: за станом на 20.06.2016 р. [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> . – Назва з титул. Екрану.
2. Международная стандартная классификация образования (МСКО) 2011 [Електронний ресурс] / Інститут статистики ЮНЕСКО, 2013. – 87 с – Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-2011-ru.pdf>. – Назва з титул. екрану.
3. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – К. : Видавництво «Соцінформ», 2010. – 746 с.
4. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листоп. 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>. – Назва з титул. екрану.
5. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п> . – Назва з титул екрану.
6. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Електронний ресурс]. – К.: ТОВ «ЦС», 2015. – 32 с – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf. – Назва з титул екрану
7. ISCED fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013) [Електронний ресурс]. – UNESCO Institute for Statistics, 2014.-21р. – Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>. – Назва з титул. екрану.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

ОПП є нормативним документом, в якому визначається сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності в ТНЕУ за рівнем вищої освіти «бакалавр» в межах спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право».

ОПП використовується для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності і визначає такі вимоги до освітньої програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

Зміст підготовки здобувачів вищої освіти, у тому числі 25% – вільного вибору студента, відповідає таким критеріям:

- чіткість та однозначність, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача вищої освіти;
- діагностичність (тобто результати навчання мають об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення);
- вимірюваність (існують спосіб та шкала для вимірювання досягнення результату прямими або непрямыми методами, рівнів досягнення складних результатів).

Результати навчання співвідносяться з компетентностями.

Матриця відповідності визначених ОПП компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених ОПП результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

**Матриця відповідності визначених ОПП компетентностей
дескрипторам НРК**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5
Загальні компетентності				
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+	+	+
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	+	+	+	+
Здатність планувати та управляти часом.	+	+	+	+
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	+	+	+	+
Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності.	+	+	+	+
Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+	+	+
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	+	+	+	+
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	+	+	+	+
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	+	+	+	+
Здатність приймати обґрунтовані рішення.	+	+	+	+
Здатність працювати в команді.	+	+	+	+
Навички міжособистісної взаємодії.	+	+	+	+
Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети	+	+	+	+
Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	+	+	+	+
Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	+	+	+	+
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
Здатність оволодіти базовими знаннями наукових понять, теорій та методів, необхідних для розуміння системи	+	+	+	+

1	2	3	4	5
права, складових, що її формують.				
Здатність оперувати базовими знаннями в галузі права, необхідних для освоєння спеціалізовано-професійних дисциплін.	+	+	+	+
Здатність набути знань нормативно-правового забезпечення основних галузей права.	+	+	+	+
Здатність застосовувати професійно-профільовані знання й практичні навички для розв'язання типових ситуаційних задач спеціальності.	+	+	+	+
Здатність розуміти і враховувати соціальні, етичні та економічні аспекти, що впливають на формування правових рішень.	+	+	+	+
Здатність аргументувати вибір методів розв'язування ситуаційних задач, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення.	+	+	+	+
Здатність використовувати знання й розуміння для критичної оцінки стану чинної системи права в Україні та можливі шляхи її еволюційного розвитку.	+	+	+	+
Здатність застосовувати різноманітні методи наукового пізнання для формування науково-обґрунтованих висновків щодо розвитку правотворчого чи правозастосовного процесів.	+	+	+	+
Здатність застосовувати критерії оцінки відповідності державо-правових систем характеру соціально-економічного, політичного, соціо- та етнокультурного, а також релігійного стану суспільства на певному історичному етапі розвитку цивілізації.	+	+	+	+

1	2	3	4	5
Здатність застосовувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій.	+	+	+	+
Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.	+	+	+	+
Здатність аналізувати правові проблеми і формувати правові позиції.	+	+	+	+
Здатність застосовувати юридичну аргументацію.	+	+	+	+
Здатність виявляти проблеми правового регулювання і пропонувати способи їх вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності.	+	+	+	+
Здатність набувати та використовувати Навички логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.	+	+	+	+
Здатність набувати і втілювати на практиці навички консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.	+	+	+	+
Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків.	+	+	+	+
Здатність запобігати, виявляти та розслідувати правопорушення, зокрема, виявляти та сприяти попередженню корупційної поведінки.	+	+	+	+
Здатність і готовність особи здійснювати процесуальний порядок розгляду і вирішення різних категорій справ.	+	+	+	+

1	2	3	4	5
Здатність і готовність особи застосовувати норми права у процесі реалізації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а актож іншими учасникам відносин у сфері господарювання.	+	+	+	+

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених ОПП результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Інтеграль- на компе- тентність	Компетентності																																			
		Загальні компетентності															Спеціальні (фахові) компетентності																				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Демонструвати знання і розуміння щодо визначення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.	+	+	+					+	+								+	+																			
Давати оцінку чинним нормативно-правовим актам, виявляти колізії та прогалини у правовому регулюванні.	+			+									+		+																		+				
Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані висновки.	+		+						+		+				+					+						+											
Виявляти загальнокультурний рівень у правозастосовчій діяльності.	+				+				+	+								+															+				
Демонструвати необхідні знання та розуміння суті і змісту основних правових інститутів та норм фундаментальних галузей права.	+					+	+				+														+						+						
Реалізовувати норми матеріального права в професійній діяльності, правильно застосовувати нормативно-правові акти.	+				+										+	+										+					+	+					
Логічно, аргументовано і чітко будувати усну та письмову	+					+						+																		+							

Програмні результати навчання	Інтеграль- на компе- тентність	Компетентності																																				
		Загальні компетентності														Спеціальні (фахові) компетентності																						
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
мову, використовувати навички публічного мовлення, ведення дискусії і полеміки.																																						
Тлумачити нормативно-правові акти, надавати кваліфіковані юридичні висновки і консультації.	+								+									+																				
Виявляти потреби і прогнозувати наслідки в правовому регулюванні.	+																+		+					+														
Самостійно підготувати проекти актів застосування права відповідно до правового висновку, зробленого в різних правовх ситуаціях.	+		+													+			+									+										
Об’єктивно аналізувати результати власної професійної та суспільної діяльності і самовдосконалення.	+															+	+				+																+	
Вирішувати завдання правотворчої та правозастосовчої діяльності.	+																				+																	
Здійснювати правове виховання.	+												+										+										+					
Володіти навичками публічних виступів, дискусій, проведення занять.	+					+																			+													
Працювати в команді, навички міжособистісної взаємодії.	+											+																+									+	
Здатність до самостійної практичної роботи відповідно до отриманої кваліфікації.	+										+			+					+							+						+						
Знати та розуміти процеси координації діяльності суб’єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а	+				+																							+			+			+				

Програмні результати навчання	Інтеграль- на компе- тентність	Компетентності																																			
		Загальні компетентності															Спеціальні (фахові) компетентності																				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
також взаємодії з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань права.																																					
Здатність організовувати та керувати діяльністю органів, які здійснюють правову діяльність.	+						+							+															+			+					
Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення.	+														+											+											+
Вміти забезпечувати законність, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням оптимізованих методів й засобів забезпечення приватної та публічної безпеки й порядку в межах виконання своїх посадових обов’язків.	+		+						+						+								+								+						
Вміти розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності.	+			+				+													+										+						
Використовувати знання та вміння для надання кваліфікованих юридичних висновків й консультацій.	+																+		+										+			+					
Вміти формувати комплекс заходів щодо протидії вчинення приватних та публічних злочинів.	+										+											+									+						
Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	+					+				+																								+			
Вміння виявляти, аналізувати	+										+		+														+			+							

[illegible]